

СПРАВА «ГРАФОВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF GRAFOV v. UKRAINE)

(Заява № 4809/10)

Стислий виклад рішення від 18 грудня 2018 року

Заявник взяв участь в аукціоні з продажу арештованого майна та придбав металевий піднавіс, який згодом продав деякій приватній особі.

Пізніше третя особа подала адміністративний позов про оскарження дій державних виконавців та заявника, вимагаючи визнання дій державних виконавців, пов'язаних з арештом та продажем піднавісу, незаконними у зв'язку зі ствердженням існуванням у неї права власності на цей піднавіс. Позов було задоволено.

Дізнавшись про це, приватна особа розірвала із заявником договір купівлі-продажу піднавісу, і заявник повернув їй кошти.

Водночас проти державного виконавця за фактом перевищення службових повноважень було порушено кримінальну справу та у судовому порядку визнано його винним. Заявнику у провадженні було надано статус потерпілого, але в рамках цього провадження він не подав цивільного позову про відшкодування коштів, сплачених ним за придбання піднавісу на аукціоні.

Заявник ініціював цивільне провадження проти Державної виконавчої служби України та обласного управління Державної казначейської служби України щодо відшкодування матеріальної та моральної шкоди. Розгляд справи в апеляційному порядку виявився також безуспішним, а Верховний Суд України відмовив у відкритті касаційного провадження.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився за статтею 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на ненадання йому відшкодування у зв'язку з позбавленням його права власності на майно з вини державних органів.

Європейський суд, розглянувши скаргу заявника, зауважив, що апеляційний суд не розглянув справу заявника у контексті положень Цивільного кодексу України, на які чітко та послідовно посилався заявник протягом усього провадження, тим самим не розглянув пропорційність втручання держави у його майнове право та не встановив необхідний справедливий баланс. У зв'язку з тим, що заявник був позбавлений добросовісно набутого права власності, не отримавши відшкодування, Європейський суд констатував порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;

3. *Постановляє* що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 4 257 (чотири тисячі двісті п'ятдесят сім) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування матеріальної шкоди;

(ii) 900 (дев'ятсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»